

De boeier *Friesland* van Jan Minnema de With, ca. 1891. (Foto: W. de Ringh, collectie: FSM)

Boeier Tjet Rixt in de 19e eeuw

In 2014 schreef Dirk Huizinga het boek *Tjet Rixt en haar mannen*. Over deze boeier is veel informatie beschikbaar, maar van de negentiende-eeuwse historie was weinig bekend. Zo is het bouwjaar (1838 of 1843) niet zeker. Wel mogen we er vanuit gaan, dat de boeier is gebouwd door Eeltje Teadzes Holtrop in IJlst.

Half december ontvingen we een reactie van Theunis van der Meer uit Terherne, die een tip van de 19e-eeuwse sluis wist op te lichten. Dirk werd direct enthousiast en wij citeren een gedeelte van zijn naspeuringen: 'Het verhaal gaat dat Lambertus van der Feer, apotheker te Sneek, deze grote boeier in IJlst heeft laten bouwen en haar de naam *Uitspanning* gaf. Die informatie komt van Eeltje Romkema, de scheepstekenaar die werkte op de werf van zijn oom Auke van der Zee in Joure. Maar er zijn geen aanwijzingen als (koop)aktes of andere beschrij-

vingen die deze mondelinge overlevering ondersteunen. Wat mij daarbij intrigeert is, dat in het werkboek wel een onbekende boeier van 38 voet voorkomt, vrijwel net zo lang als de *Tjet Rixt* en deze is gebouwd in 1838.' Dankzij informatie van Theunis van der Meer uit Terherne, die zich vanuit het schildersbedrijf van de familie interesseert voor de lokale geschiedenis, weten we sinds december 2017 dat de Sneker apotheker Lammert van der Feer in de 19e eeuw inderdaad een grote boeier heeft gehad. Lammert van der Feer maakte vanaf 1873 namelijk gebruik van de diensten van oud-schipper Sjouke Abes Hainje (1828-1928) die als zetschipper op zijn grote boeier werkte. Sjouke was in 1872 in Terherne aan de wal gaan wonen en kocht een jaar later een oude schipperswoning aan de Zandsloot (Sânsleat) in Terherne. Daar begon hij een klein drinklokaal en noemde dit Het Schippershuis. Lambertus van der Feer huurde vanaf 1873 Hainje in als schipper op zijn boeier. Tot 1881 als Hainje naar Huizum verhuist.

Rentenier

Lambertus van der Feer werd geboren in 1802 en trouwt in 1827 met Pierkje Born. Hij was toen 24 jaar en stond op dat moment geregistreerd als apotheker te Sneek. Maar al in 1852 leefden hij en zijn vrouw van hun vermogen. Ook zijn zowel Lambertus als Pierkje actief op de vastgoedmarkt. Zijn boeier *Uitspanning* ligt niet in Sneek, maar in een schiphuis bij Terhorne. Het schip wordt er onderhouden door een zetschip-

per. Lambertus van der Feer en Pierkje Bron hadden geen kinderen. Toen Pierkje in 1852 kwam te overlijden, was Lambertus de enige erfgenaam van onder meer landerijen bij Terhorne en een jachthuis. Dat jachthuis... was het schuitenhuis voor het boeierjacht. Lambertus gaat rentenieren, blijft in Sneek en houdt nog ruim 30 jaar de grote boeier in Terhorne. Hij overlijdt in 1884. Twee jaren later verschijnt zijn boeier op het water met als eigenaar Mr. Jan Minnema de With uit Leeuwarden. Deze noemt zijn boeier *Friesland* en verkoopt het jacht in 1893 aan dhr. H.C. Lefering te Buiksloot, die de boeier de naam *Antonia Jacoba* geeft. Van 1909 tot 1953 komt de boeier onder de hoede van drie generaties Hepkema, met de naam *Tjet Rixt*. Dan wordt ze verkocht aan de Vereniging van Vrienden van het Zuiderzeemuseum.

Lambertus van der Feer tweede eigenaar?

Nog onbekend is gebleven wanneer Lambertus van der Feer de boeier, die hij de naam *Uitspanning* gaf, heeft gekocht. Over de koop van zo'n toch wel kostbaar schip heeft Dirk Huizinga geen notariële akte kunnen vinden en ook geen overeenkomst ter financiering. Waarschijnlijk heeft hij het schip gewoon contant betaald. Het is louter speculatie, maar misschien kocht hij de boeier in 1843, mogelijk vijf jaar nadat Holtrop de boeier bouwde. In dat geval is de boeier in bijna nieuwstaat waarna Lambertus van der Feer er veertig jaren mee rondzeilt. Zo lang, dat iedereen denkt dat hij die boeier altijd al gehad heeft.

Beschrijvingen van de boeken van Dirk Huizinga staan op www.ssrp.nl, ook de manier waarop u ze kosteloos in PDF-formaat kunt downloaden.

JAN EISSENS, STAMBOEKBEHEERDER
STAMBOEK@SSRP.NL

SSRP

De Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten (SSRP) is opgericht in 1955. De SSRP maakt samen met andere behoudsorganisaties deel uit van de Federatie Varend Erfgoed Nederland (FVEN), gesprekspartner van de overheid.
Secretariaat: Rita Eissens - van Goor.
Stamboekbeheer: Jan Eissens.
Tel. 050-4094094
E-mail: secretariaat@ssrp.nl
Website: www.ssrp.nl

WELKOM IN HET STAMBOEK

Inschrijving:

Zeeschouw Jacob Olie - D2284
Lemsteraak TH60 - D2285
Zeeschouw De Brave Bison 2286
Staverse Jol Jolijt - D2287

Her-inschrijving:

Vollenhovense bol Boronia - B0068
Tjotter War-dy - C0319
Zeeschouw Willemina - D1314
Lemsteraak Stânfries - D1375
Lemsteraak Bolle - D1745
Vollenhovense bol D'n 'B'ossebol - D1970
Zeeschouw Saartje - D0600

Registratie:

Schouw Hou Moet - R0322
Tjotter De Wylde Bearch - R0703